

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัย เรื่อง การนำเสนอเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ในระหว่าง พ.ศ. 2528-2537 จะครอบคลุมสาระดังนี้ วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขต
ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวม และการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการ
วิจัยและข้อเสนอแนะตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษาสถานภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อ เป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหารและมี
ตำแหน่งบริหาร ที่มีต่อเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลภายในและภายนอกจุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัยที่มีต่อเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. เพื่อเสนอเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเพื่อวิเคราะห์สถานภาพปัจจุบัน และเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งครอบคลุมถึงภารกิจหลัก 4 ประการคือ ผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเป้าประสงค์ด้านการดำเนินการที่ควร
จะเห็นไปในอนาคต 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2528-2537) ทั้งนี้จะศึกษาเฉพาะตัวอย่างประ-
ชากรที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ บุคคลภายในซึ่งหมายถึง อาจารย์ประจำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ
บุคคลภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เกี่ยวกับการอุดมศึกษาไทยและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มบุคคลภายในซึ่งเป็นอาจารย์ประจำของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ปฏิบัติงานอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2528 จำนวน 282 คน และกลุ่มบุคคลภายนอก ซึ่งหมายถึง บุคคลที่ประกอบอาชีพอยู่นอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้ปรากฏชื่อใน A who's who directory Thailand executives 1985 และเป็นศิษย์เก่าของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง สำหรับแบบสอบถามในแต่ละฉบับแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจะถามเกี่ยวกับเรื่อง สถานที่ทำงานในปัจจุบัน เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางบริหาร และสาขาวิชาที่ได้รับปริญญาสูงสุด

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับเป้าประสงค์ (Goals) ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับด้านการผลิตบัณฑิตในระดับวุฒิ ลักษณะบัณฑิต ลักษณะงานวิจัย ลักษณะงานบริการ-วิชาการแก่ชุมชน กลุ่มเป้าหมายที่มหาวิทยาลัยควรให้บริการ ความสำคัญของภารกิจ 4 ด้าน ประเภทของสาขาวิชาการที่มหาวิทยาลัยควรดำเนินการพัฒนา และแนวทางดำเนินการหรือการบริหาร

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒินั้น ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และบันทึกลงแบบเสียง โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ในส่วนของแบบสอบถาม สำหรับบุคคลภายใน ผู้วิจัยได้มอบหมายให้ตัวแทนของผู้วิจัย ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นผู้จัดส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามให้ผู้วิจัย และผู้วิจัยไปรับด้วยตนเอง สำหรับแบบสอบ-

ตาม สำหรับบุคคลภายนอก ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามและรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ ของการสื่อสารแห่งประเทศไทย จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาคัด เลือกฉบับสมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากเอกสารและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง
2. ข้อมูลที่เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์ความคิดเห็นทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ เป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) รายข้อในแต่ละด้าน และจัดลำดับความสำคัญ (Rank)
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างผู้ที่ไม่มิตำแหน่งบริหาร และผู้ที่มีตำแหน่งบริหาร โดยใช้ทีทดสอบ (t-test)
5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลภายใน และบุคคลภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้ทีทดสอบ (t-test)

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับ สถานภาพปัจจุบันของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ พอดีสรุปภาพรวมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ดังนี้ ด้วยสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย ได้ส่งผลกระทบต่อปัญหาในการพัฒนามหาวิทยาลัยในปัจจุบันอย่างมาก ทั้ง ๆ ที่เมื่อพิจารณาจากตัวป้อน (input) ของมหาวิทยาลัยแล้วพบว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยที่มีตัวป้อนดีมาก ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพของนิสิตที่แข่งขันกัน เข้ามาและเลือกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอันดับแรก คุณภาพของอาจารย์ในด้านคุณวุฒิทางการศึกษา

และปริมาณอาจารย์ ตลอดจนความเชี่ยวชาญทางวิชาการ อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก งบประมาณ สนับสนุนที่มีงบประมาณของมหาวิทยาลัยเอง เป็นส่วนเพิ่มเติมจากงบประมาณจากรัฐ ความเป็นมหาวิทยาลัยจำกัดรับ และมีวิทยาเขตเดียว ความเก่าแก่ และความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยที่สั่งสมมาแต่อดีต สิ่งเหล่านี้เป็นข้อดีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้เปรียบสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ อยู่มาก แต่เนื่องจากกระบวนการดำเนินการของระบบมหาวิทยาลัยของรัฐในหลาย ๆ ระบบ เช่น ระบบบริหารบุคคล ที่ไม่เอื้อกับองค์กรวิชาการแบบมหาวิทยาลัย ระบบบริหารการเงินที่ไม่มีอิสระ ไม่คล่องตัว ซึ่งไม่เหมาะสมกับองค์กรแบบมหาวิทยาลัยระบบบริหารวิชาการที่ขาดผู้นำทางวิชาการที่แท้จริง ไม่มีใครยอมรับใคร ไม่กล้า "เน้น" ความสำคัญของทิศทางการพัฒนาวิชาการด้านใดด้านหนึ่ง มีการใช้วิธีบริหารแบบ "ประนีประนอม" "แบ่งสรรปันส่วน" ขณะเดียวกันก็ขาดระบบการประเมินอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการเรียนการสอนที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับศิษย์มีน้อยลง เป็นลำดับ การเรียนการสอนที่ใช้กระบวนการถ่ายทอดความรู้เชิงทฤษฎี มากกว่าการปฏิบัติที่สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย ตลอดจนการเรียนการสอนที่เน้นการป้อนความรู้ให้ศิษย์ มากกว่าเน้นกระบวนการคิด ค้นคว้าด้วยตนเอง ความมั่นคงของสถาบันในฐานะระบบราชการที่มีความเป็นมาอันยาวนาน ได้ส่งผลมายังผลผลิตของมหาวิทยาลัยดังนี้ บัณฑิตของมหาวิทยาลัยประมาณร้อยละ 60 เป็นบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ในขณะที่สังคมต้องการบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มากกว่า ซึ่งมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ และวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเอกชนไม่สามารถสนองในส่วนนี้ได้ คุณภาพบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแม้จะยังไม่มีข้อมูลที่ยืนยันแน่นอน แต่ก็มีคำถามในเชิงเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับสถาบันอื่น ๆ อยู่เสมอ ผลผลิตด้านการผลิตความรู้ หรือ การวิจัย ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ทั้งคุณภาพของวิทยานิพนธ์บัณฑิตศึกษา และผลงานวิจัยของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ไม่มีการกำหนดทิศทางของงานวิทยานิพนธ์และงานวิจัยที่ชัดเจน ขาดการกำหนดสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างลักษณะงานวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาการระดับสูง เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการกับลักษณะงานวิจัยประเภทประยุกต์เพื่อประโยชน์ของสังคม ขาดระบบการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้ที่แสวงหามาได้ ตลอดจนความสามารถความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยไปสู่ผู้ใช้และสังคมอย่างต่อเนื่อง ด้านบริการวิชาการแก่สังคม ก็เป็นกิจกรรมที่ได้รับความสนใจน้อยทั้งในส่วนของคณาจารย์และมหาวิทยาลัย กิจกรรมที่ดำเนินไปก็ยังไม่สอดคล้องกับที่สังคมต้องการ กล่าวคือ การเป็นแหล่งข้อมูลวิชาการ ที่เป็น

กลาง สามารถวิพากษ์ วิจารณ์ และเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ให้เป็นที่เชื่อถือได้ในสังคม การกิจด้านการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ แม้ว่าจะได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน แต่ผลผลิตของมหาวิทยาลัยทางด้านนี้ก็ไม่ได้ได้รับความสนใจจากคณาจารย์ และขาดแนวทางการสนับสนุนอย่างเด่นชัดทั้งในด้านงบประมาณ และทิศทางของกิจกรรม ลักษณะเหล่านี้เป็นลักษณะที่บ่งชี้ถึงสภาพผลผลิตของมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน ที่เป็นสภาพปัญหาที่รุนแรงของมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 สรุปผลข้อมูลจากแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนนี้ผู้วิจัยแบ่งสรุปผลวิจัยเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ในจำนวนบุคคลภายใน 282 คน เป็นผู้อยู่ในคณะกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกว่าครึ่งหรือร้อยละ 52.84 และคณะในกลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ร้อยละ 47.16 เป็นเพศหญิงร้อยละ 55.00 เพศชายร้อยละ 45.00 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี มีประสบการณ์ทำงานในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระหว่าง 11-15 ปี มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท ดำรงตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ และกำลังอยู่ในระหว่างดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 28.40 ในจำนวนบุคคลภายนอก 200 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้อยู่ในสถานประกอบการภาคเอกชนหรือร้อยละ 63.50 ประมาณ 3 ใน 4 ของประชากรหรือร้อยละ 76.50 เป็นเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป วุฒิการศึกษาสูงสุดที่ได้รับคือ ระดับปริญญาโท รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี สำหรับการศึกษาระดับสูงสุดในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ คือร้อยละ 58.50

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยในตอนี่ 2 นี้ จะแบ่งนำเสนอเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย และการจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามความคิดเห็นของบุคคลภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย และการจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามความคิดเห็นของบุคคลภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหารและที่มีตำแหน่งบริหารต่อเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบุคคลภายในและบุคคลภายนอกที่มีต่อเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยแต่ละประเด็นมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย และการจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามความคิดเห็นของบุคคลภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการสรุปผลการวิจัยในครั้งนี้ จะเรียงลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามความคิดเห็นของบุคคลภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ทั้งที่กำลังดำรงตำแหน่งบริหาร และไม่ได้ดำรงตำแหน่งบริหาร) ตามลำดับดังนี้

1.1 เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิตในระดับวุฒิ บุคคลภายในมีความคิดเห็นว่าในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรผลิตบัณฑิตในระดับวุฒิตามลำดับความสำคัญต่อไปนี้คือ อันดับหนึ่ง ปริญญาโท หรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 4.05$) ตามด้วยปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 3.59$) และสุดท้ายปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 3.58$)

1.2 เป้าประสงค์ด้านลักษณะบัณฑิต บุคคลภายในมีความคิดเห็นว่าในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรผลิตบัณฑิตที่มีลักษณะเก่งงาน ซึ่งหมายถึงบัณฑิตที่เป็นนักปฏิบัติที่ดี มีความตั้งใจในการทำงานสูง คงทนอยู่กับงานได้นาน และสู้งานทุกรูปแบบ เป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 4.60$) และตามด้วยลักษณะเก่งคน ซึ่งหมายถึง บัณฑิตที่มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ เข้าใจเพื่อร่วมงานมีความสามารถในการติดต่อ สื่อความหมาย ตลอดจนการจัดการที่ต้องเกี่ยวข้องกับมนุษย์ ($\bar{x} = 4.39$) และตามด้วยลักษณะเก่งคิด ซึ่งหมายถึง บัณฑิตที่มีความสามารถทางทฤษฎีสูง คติวิพากษ์ คติวิเคราะห์ และนำความรู้ไปประยุกต์ได้ ($\bar{x} = 4.39$)

1.3 เป้าประสงค์ด้านลักษณะงานวิจัย บุคคลภายในมีความคิดเห็นว่าในอนาคต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรผลิตงานวิจัยที่มีลักษณะวิจัยเพื่อประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติจริงเพื่อแก้ปัญหาของชุมชนและสังคมเป็นหลัก ($\bar{x} = 4.73$) และตามด้วยงานวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่ในวิชาการระดับสูง ($\bar{x} = 3.90$)

1.4 เป้าประสงค์ด้านลักษณะงานบริการวิชาการ บุคคลภายในมีความคิดเห็นว่าในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคม ในลักษณะเป็นแหล่งข้อมูลวิชาการ เพื่อเผยแพร่แนวคิดใหม่ ๆ ที่จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคม ($\bar{x} = 4.52$) สูงสุด การให้บริการวางแผน วางระบบ ออกแบบ ให้คำปรึกษาทางวิชาการ และวิชาชีพ เป็นอันดับสอง ($\bar{x} = 4.27$) การจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางสิ่งพิมพ์ เช่น ตำรา วารสารของมหาวิทยาลัยเป็นอันดับสาม ($\bar{x} = 4.26$) ตามด้วยการทำวิจัยและกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียง อาทิเช่น ค้นคว้า สืบค้น วิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบ เป็นอันดับสี่ ($\bar{x} = 4.19$) และตามด้วยการให้บริการทางการแพทย์ และสุขภาพอนามัย ($\bar{x} = 4.17$) เป็นอันดับห้า

1.5 เป้าประสงค์ด้านกลุ่มเป้าหมายในการบริการวิชาการ บุคคลภายในมีความคิดเห็นว่าในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรให้บริการวิชาการแก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ ชานา และเกษตรกรสูงสุด ($\bar{x} = 4.29$) ตามมาด้วยองค์การรัฐวิสาหกิจ ภาครัฐบาล ($\bar{x} = 4.13$) องค์การภาครัฐกิจหรือเอกชน ($\bar{x} = 3.96$) และท้ายสุดคือกรรมกรและผู้ใช้แรงงาน ($\bar{x} = 3.73$)

1.6 เป้าประสงค์เกี่ยวกับภารกิจ 4 ด้าน บุคคลภายในมีความคิดเห็นว่าในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรดำเนินภารกิจด้านการผลิตบัณฑิตเป็นหลัก ($\bar{x} = 4.27$) และตามมาอย่างใกล้เคียงกันคือ การวิจัย ($\bar{x} = 4.23$) อันดับสามคือ การบริการวิชาการแก่สังคม ($\bar{x} = 4.08$) และท้ายสุดด้วยคะแนนที่ต่ำลงไปคือ การทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.59$)

1.7 เป้าประสงค์ด้านสาขาวิชาการ บุคคลภายใน มีความคิดเห็นว่าในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรทุ่มเททรัพยากรเพื่อพัฒนาสาขาวิชาการ วิทยาศาสตร์ การแพทย์ สาธารณสุข วิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{x} = 4.67$) ติดตามด้วยวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นอันดับสอง ($\bar{x} = 4.60$) คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์มาเป็นอันดับสาม ($\bar{x} = 4.29$) วิทยาศาสตร์ธรรมชาติเป็นอันดับสี่ ($\bar{x} = 4.16$) และ

เกษตรกรรม : สัตวแพทย์ ประมง ป่าไม้ เป็นอันดับห้า ($\bar{x} = 4.09$)

1.8 เป้าประสงค์ด้านการดำเนินการ บุคคลภายในมีความคิดเห็นว่าเป็นอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรดำเนินการโดยเน้นเป้าประสงค์ตามลำดับความสำคัญดังต่อไปนี้ อันดับแรกคือ เพื่อรักษาและเพิ่มพูนศักดิ์ศรีของมหาวิทยาลัยในฐานะมหาวิทยาลัยชั้นนำทางวิชาการของประเทศ ($\bar{x} = 4.64$) และเรียงตามลำดับมาด้วย การดำเนินการจัดระบบธุรการและงานสนับสนุนวิชาการให้มีคุณภาพเป็นอันดับสอง ($\bar{x} = 4.59$) การดำเนินการเพื่อให้ทรัพยากรที่มีอยู่หรือที่หามาได้อย่างประหยัดสุด ประโยชน์สูงเป็นอันดับสาม ($\bar{x} = 4.59$) ถัดมาคือการดำเนินการจัดระบบบริหารงานบุคคลที่ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีม ($\bar{x} = 4.49$) เป็นอันดับสี่ และสุดท้ายคือ การดำเนินการจัดระบบประชาสัมพันธ์เพื่อเสนอข่าวสาร ข้อมูล ความเคลื่อนไหวของมหาวิทยาลัยให้วงการภายนอกได้รับทราบอย่างค่อนเนื่อง ($\bar{x} = 4.41$)

2. การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย และการจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามความคิดเห็นของบุคคลภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ จะเรียงลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามความคิดเห็นของบุคคลภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามลำดับดังนี้

2.1 เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิตในระดับวุฒิ บุคคลภายนอกมีความคิดเห็นว่าเป็นอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรผลิตบัณฑิตในระดับวุฒิ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าเป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 4.25$) ตามด้วยปริญญาโทหรือเทียบเท่าเป็นอันดับสอง ($\bar{x} = 3.76$) และสุดท้ายปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 2.71$)

2.2 เป้าประสงค์ด้านลักษณะบัณฑิต บุคคลภายนอกมีความคิดเห็นว่าเป็นอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรผลิตบัณฑิตลักษณะเก่งงาน ซึ่งหมายถึง บัณฑิตที่เป็นนักปฏิบัติที่ดี มีความตั้งใจในการทำงานสูง คงทนอยู่กับงานได้นานและสู้งานทุกรูปแบบ เป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 4.56$) อันดับถัดมาคือ ลักษณะเก่งคน ซึ่งหมายถึง บัณฑิตที่มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ เข้าใจเพื่อนร่วมงาน มีความสามารถในการติดต่อ สื่อความหมาย ตลอดจนการจัดการที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ ($\bar{x} = 4.42$) และสุดท้ายคือ ลักษณะ

เก่งคิด ซึ่งหมายถึง บัณฑิตที่มีความสามารถทางทฤษฎีสูง คิดวิพากษ์ คิดวิเคราะห์ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ดี ($\bar{x} = 4.19$)

2.3 เป้าประสงค์ด้านลักษณะงานวิจัย บุคคลภายนอกมีความคิดเห็นว่า ในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรผลิตงานวิจัยลักษณะวิจัยเพื่อประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติจริง เพื่อแก้ปัญหาของชุมชนและสังคมเป็นความสำคัญสูงสุด ($\bar{x} = 4.78$) และงานวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่ในวิชาการระดับสูง เป็นความสำคัญอันดับรอง ($\bar{x} = 3.59$)

2.4 เป้าประสงค์ด้านลักษณะงานบริการวิชาการ บุคคลภายนอกมีความคิดเห็นว่า ในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคม ในลักษณะเป็นแหล่งข้อมูลวิชาการ เพื่อเผยแพร่แนวคิดใหม่ ๆ ที่จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมเป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 4.27$) อันดับถัดมาคือ การให้บริการวางแผน วางระบบ ออกแบบ การให้คำปรึกษาทางวิชาการวิชาชีพเป็นอันดับสอง ($\bar{x} = 3.97$) การทำวิจัย และกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียง ($\bar{x} = 3.92$) รวมทั้งการจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางสิ่งพิมพ์ของมหาวิทยาลัยเป็นอันดับสาม ($\bar{x} = 3.92$) และสุดท้ายคือ การจัดการศึกษาภาคค่ำหรือภาคพิเศษนอกเวลาราชการเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการทำงาน ($\bar{x} = 3.79$)

2.5 เป้าประสงค์เกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายของการบริการวิชาการ บุคคลภายนอกมีความคิดเห็นว่า ในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรให้บริการวิชาการแก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ องค์กรภาคธุรกิจหรือเอกชนเป็นอันดับแรก ($\bar{x} = 4.25$) ตามมาด้วยชาวนาและเกษตรกรเป็นอันดับสอง ($\bar{x} = 4.11$) องค์กรรัฐวิสาหกิจภาครัฐบาลเป็นอันดับสาม ($\bar{x} = 4.04$) และสุดท้ายคือ กรรมกร ผู้ใช้แรงงาน ($\bar{x} = 3.51$)

2.6 เป้าประสงค์เกี่ยวกับภารกิจ 4 ด้าน บุคคลภายนอกมีความคิดเห็นว่า ในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรดำเนินภารกิจบริการวิชาการแก่ชุมชนเป็นหลัก ($\bar{x} = 4.05$) ตามมาในอันดับสองด้วยภารกิจการวิจัย ($\bar{x} = 3.99$) และตามมาอย่างใกล้เคียงในภารกิจการผลิตบัณฑิต เป็นอันดับสาม ($\bar{x} = 3.97$) สำหรับสุดท้ายคือ ภารกิจการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.12$)

2.7 เป้าประสงค์เกี่ยวกับสาขาวิทยาการ บุคคลภายนอกมีความคิดเห็นว่า ในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรทุ่มเททรัพยากรเพื่อพัฒนาสาขาวิทยาการ วิศวกรรม-ศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{x} = 4.68$) วิทยาศาสตร์การแพทย์ สาธารณสุข

วิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นอันดับสอง ($\bar{x} = 4.45$) ตามมาด้วยคณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ เป็นอันดับสาม ($\bar{x} = 4.40$) บริหารธุรกิจ การบริหาร การจัดการ การบัญชี การตลาด เป็นอันดับสี่ ($\bar{x} = 4.19$) และท้ายสุดคือ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ($\bar{x} = 4.10$)

2.8 เป้าประสงค์ด้านการดำเนินการ บุคคลภายนอกมีความคิดเห็นว่าเป็นว่า ในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรดำเนินการโดยเน้น เป้าประสงค์ตามลำดับความสำคัญต่อไปนี้ อันดับแรกคือการดำเนินการเพื่อให้ทรัพยากรที่มีอยู่หรือที่หามาได้อย่างประหยัดสุด ประโยชน์สูง ($\bar{x} = 4.67$) ตามมาอย่างใกล้เคียงด้วยการดำเนินการเพื่อรักษาและเพิ่มทุนศักดิ์ศรีของมหาวิทยาลัยในฐานะมหาวิทยาลัยชั้นนำทางวิชาการของประเทศ เป็นอันดับสอง ($\bar{x} = 4.65$) การดำเนินการจัดให้มีระบบติดตาม ประเมิน และรายงานผลการทำงานของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานในมหาวิทยาลัยเป็นอันดับสาม ($\bar{x} = 4.54$) การดำเนินการจัดระบบบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการปลดถ่ายบุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพออกจากมหาวิทยาลัยได้เป็นอันดับสี่ ($\bar{x} = 4.51$) ตามมาอย่างใกล้เคียงด้วยการดำเนินการจัดระบบบริหารงานบุคคลที่ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกัน เป็นทีมเป็นต้นดับเท้า ($\bar{x} = 4.50$) และท้ายสุดคือ การดำเนินการจัดระบบ เงิน เดือนและค่าตอบแทนบุคลากรให้มีความยืดหยุ่นตามความสามารถและผลงานที่ปรากฏ ($\bar{x} = 4.44$)

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหาร และมีตำแหน่งบริหารที่มีต่อ เป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการสรุปผลการวิจัยในครั้งนี้จะได้กล่าวถึง ผลการทดสอบความแตกต่าง ในความคิดเห็นของบุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหารและที่มีตำแหน่งบริหารต่อ เป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในประเด็นที่มีความแตกต่างกัน

3.1 เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิตในระดับวุฒิ บุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหารเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหารในเป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิตระดับวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 3.71$ และ $\bar{x} = 3.26$) และบุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหารเห็นด้วยมากกว่าที่ไม่มีตำแหน่งบริหารในเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการผลิตบัณฑิตระดับวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 3.81$ และ $\bar{x} = 3.50$)

3.2 เป้าประสงค์ด้านลักษณะบัณฑิต บุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหาร เห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหารในเป้าประสงค์ด้านลักษณะบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 1 ลักษณะ ใน 3 ลักษณะ คือ ลักษณะเก่งงาน ($\bar{x} = 4.66$ และ $\bar{x} = 4.45$)

3.3 เป้าประสงค์ด้านลักษณะงานวิจัย บุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหาร และที่มีตำแหน่งบริหารมีความคิดเห็นต่อลักษณะงานวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอนาคตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3.4 เป้าประสงค์ด้านลักษณะงานบริการวิชาการ บุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหาร และที่มีตำแหน่งบริหารมีความคิดเห็นต่อประเภทงานบริการวิชาการแก่สังคมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอนาคต ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3.5 เป้าประสงค์ด้านกลุ่มเป้าหมายเพื่องานบริการวิชาการ บุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหาร และที่มีตำแหน่งบริหารมีความคิดเห็นต่อกลุ่มเป้าหมายที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรให้บริการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3.6 เป้าประสงค์เกี่ยวกับภารกิจ 4 ด้าน บุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหาร และที่มีตำแหน่งบริหารมีความคิดเห็นต่อภารกิจหลัก 4 ประการที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญในอนาคต ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3.7 เป้าประสงค์เกี่ยวกับสาขาวิทยาการ บุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหาร เห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหาร ในด้านสาขาวิทยาการที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรทุ่มเททรัพยากรเพื่อการพัฒนาในอนาคต เพียง 1 สาขาวิทยาการจาก 16 สาขาวิทยาการ คือ สาขาวิทยาการด้านศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์ ($\bar{x} = 3.27$ และ $\bar{x} = 2.91$)

3.8 เป้าประสงค์ด้านการดำเนินการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอนาคต บุคคลภายในที่มีตำแหน่งบริหารเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหารทั้งสิ้น ในการที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะดำเนินการด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้ จำนวน 7 ข้อ จาก 16 ข้อ ดังนี้

3.8.1 การดำเนินการเพื่อให้มหาวิทยาลัยมีความคล่องตัวสูงในการบริหาร และการดำเนินงานภายในมหาวิทยาลัย โดยปราศจากกรอบของระบบระเบียบทางราชการ ($\bar{x} = 4.44$ และ $\bar{x} = 4.16$)

3.8.2 การเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกจากกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ได้เข้ามาเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 3.99$ และ 3.61)

3.8.3 การดำเนินการให้สภามหาวิทยาลัยได้ใช้อำนาจในการตัดสินใจอย่างจริงจัง และฉับไวแบบคณะกรรมการของบริษัทเอกชน ($\bar{x} = 4.55$ และ 4.17)

3.8.4 การดำเนินการลดการพึ่งพาทรัพยากรจากรัฐ พยายามเร่งระดมทรัพยากรจากแหล่งอื่นมาดำเนินการภายในมหาวิทยาลัยให้มากที่สุด ($\bar{x} = 4.37$ และ 4.12)

3.8.5 การจัดระบบบริหารบุคคลให้เอื้อต่อการปลดปล่อยบุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพออกจากมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 4.65$ และ 4.21)

3.8.6 การจัดให้มีระบบติดตาม ประเมิน และรายงานผลการทำงานของอาจารย์ เจ้าหน้าที่และหน่วยงานในมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 4.52$ และ 4.07)

3.8.7 การจัดระบบเงินเดือน และค่าตอบแทนบุคลากรให้มีความยืดหยุ่นตามความสามารถและผลงานที่ปรากฏ ($\bar{x} = 4.51$ และ 4.17)

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบุคคลภายในและบุคคลภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อ เป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการสรุปผลการวิจัยในครั้งนี้จะได้กล่าวถึง ผลการทดสอบความแตกต่างในความคิดเห็นของบุคคลภายในและบุคคลภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อ เป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในประเด็นที่มีความแตกต่างกัน

4.1 เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิตในระดับวุฒิ บุคคลภายนอกเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายในในการผลิตบัณฑิตระดับวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 4.25$ และ 3.58) ส่วนการศึกษ้อีกสองระดับนั้น บุคคลภายในเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายนอกทั้งระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 4.05$ และ 3.76) และระดับปริญญาเอก ($\bar{x} = 3.59$ และ 2.71)

4.2 เป้าประสงค์ด้านลักษณะบัณฑิต บุคคลภายในเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายนอก 1 ลักษณะใน 3 ลักษณะ กล่าวคือ การผลิตบัณฑิตลักษณะเก่งคิด ($\bar{x} = 4.39$ และ 3.91)

4.3 เป้าประสงค์ด้านลักษณะงานวิจัย บุคคลภายในเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายนอกในลักษณะงานวิจัย เพื่อสร้างความรู้ในวิชาการระดับสูง ($\bar{x} = 3.90$ และ 3.59)

4.4 เป้าประสงค์ด้านลักษณะงานบริการวิชาการแก่สังคม บุคคลภายในเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายนอกในลักษณะงานบริการวิชาการแก่สังคมในอนาคตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ ดังต่อไปนี้

4.4.1 การทำวิจัย และกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียง ($\bar{x} = 4.19$ และ 3.92)

4.4.2 การวางแผน วางระบบ ออกแบบ ให้คำปรึกษาทางวิชาการ และวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.27$ และ 3.97)

4.4.3 การเผยแพร่ความรู้ทางสิ่งพิมพ์ เช่น ตำรา วารสารของมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 4.26$ และ 3.92)

4.4.4 การเผยแพร่ความรู้ทางสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ($\bar{x} = 4.12$ และ 3.76)

4.4.5 การแสดงออกทางศิลปวัฒนธรรมและดนตรีของชาติ ($\bar{x} = 3.66$ และ 3.02)

4.4.6 การเป็นแหล่งข้อมูลวิชาการเพื่อเผยแพร่แนวคิดใหม่ ๆ ที่จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคม ($\bar{x} = 4.52$ และ 4.27)

4.4.7 การจัดสัมมนาการด้านการศึกษา และแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ ($\bar{x} = 3.28$ และ 2.94) ส่วนบุคคลภายนอกนั้นเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายใน 1 ข้อ ใน 10 ข้อ คือ ความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดบริการด้านการศึกษาภาคค่ำหรือภาคพิเศษนอกเวลาราชการเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการทำงาน ($\bar{x} = 3.79$ และ 3.41)

4.5 สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรให้บริการนั้น บุคคลภายในเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายนอกในการให้บริการวิชาการแก่กลุ่มชาวนา เกษตรกร ($\bar{x} = 4.29$ และ 4.11) และกลุ่มกรรมกรผู้ใช้แรงงาน ($\bar{x} = 3.73$ และ 3.51) ส่วนบุคคลภายนอกนั้นเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายในในการให้บริการวิชาการแก่กลุ่มองค์กรภาค

เอกชน ($\bar{x} = 4.25$ และ 3.96)

4.6 เป้าประสงค์เกี่ยวกับภารกิจหลัก 4 ภารกิจของมหาวิทยาลัยที่ควรดำเนินการในอนาคต บุคคลภายในเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายนอก 3 ใน 4 ภารกิจ กล่าวคือ ภารกิจด้านการผลิตบัณฑิต ($\bar{x} = 4.27$ และ 3.97) ภารกิจด้านการวิจัย ($\bar{x} = 4.23$ และ 3.99) และภารกิจด้านการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.59$ และ 3.12)

4.7 เป้าประสงค์เกี่ยวกับสาขาวิทยาการที่มหาวิทยาลัยควรทุ่มเททรัพยากรเพื่อการพัฒนาในอนาคต ปรากฏว่าบุคคลภายในได้ให้ความสำคัญในแต่ละข้อกระทงสูงกว่าบุคคลภายนอกทั้งสิ้น และปรากฏความแตกต่างในความคิดเห็นจำนวน 9 สาขาวิทยาการ จาก 16 สาขาวิทยาการ ดังนี้

4.7.1 สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ สาธารณสุข วิทยาศาสตร์สุขภาพ ($\bar{x} = 4.67$ และ 4.45)

4.7.2 สาขาวิจิตรศิลป์ ได้แก่ ศิลปะการออกแบบ ออกแบบอุตสาหกรรม ศิลปะการละคร ($\bar{x} = 3.52$ และ 3.23)

4.7.3 สาขาวารสารศาสตร์ สื่อสารมวลชน ($\bar{x} = 3.55$ และ 3.19)

4.7.4 สาขามนุษยศาสตร์ เน้นภาษา ($\bar{x} = 3.36$ และ 3.00)

4.7.5 สาขามนุษยศาสตร์ เน้นปรัชญา ศาสนา เทววิทยา โบราณคดี ($\bar{x} = 3.14$ และ 2.70)

4.7.6 สาขาศึกษาศาสตร์ หรือครุศาสตร์ ($\bar{x} = 3.17$ และ 2.91)

และ

4.7.7 สาขาเกษตรกรรม :- สัตวแพทย์ ประมง ป่าไม้ ($\bar{x} = 4.09$ และ 3.74)

4.7.8 สาขานิติศาสตร์ ($\bar{x} = 3.26$ และ 3.01)

4.7.9 สาขารัฐศาสตร์ ($\bar{x} = 3.41$ และ 3.18)

4.8 เป้าประสงค์เกี่ยวกับการดำเนินการด้านต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บุคคลภายนอกนั้นเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายในทั้งสิ้น 8 ข้อจาก 16 ข้อ ในการดำเนินการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอนาคต ในประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้

- 4.8.1 การเปิดโอกาสให้นักคณาจารย์นอกจากกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ได้เข้ามาเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 4.16$ และ 3.72)
- 4.8.2 การเปิดโอกาสให้สภามหาวิทยาลัยได้ใช้อำนาจในการตัดสินใจอย่างจริงจัง: ฉบับ แบบคณะกรรมการของบริษัทเอกชน ($\bar{x} = 4.43$ และ 4.28)
- 4.8.3 การสรรหานักบริหารอาชีพมาเป็นผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย (โดยไม่ใช้การเลือกตั้งมาจากบุคลากรภายใน) ($\bar{x} = 3.99$ และ 3.34)
- 4.8.4 การให้การสรรหาและเลือกผู้บริหารในแต่ละระดับ เป็นไปตามดุลยพินิจของผู้บริหารระดับสูงแทนระบบเลือกตั้งในปัจจุบัน ($\bar{x} = 3.37$ และ 2.75).
- 4.8.5 การจัดทำมีระบบติดตาม ประเมิน และรายงานผลการทำงานของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานในมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 4.54$ และ 4.20)
- 4.8.6 การเปิดโอกาสให้นักคณาจารย์นอกได้รับรู้ รับทราบ และประเมินความล้มเหลวความสำเร็จของมหาวิทยาลัยได้ ($\bar{x} = 3.93$ และ 3.55)
- 4.8.7 การดำเนินการจัดระบบบริหารบุคคลให้อี้อี้อการปลดถ่ายบุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพออกจากมหาวิทยาลัยได้ ($\bar{x} = 4.51$ และ 4.33)
- 4.8.8 การดำเนินการจัดระบบ เงิน เดือนและค่าตอบแทนบุคลากรให้มีความยืดหยุ่นตามความสามารถ และผลงานที่ปรากฏ ($\bar{x} = 4.44$ และ 4.27)
- สำหรับการดำเนินการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอนาคต ที่บุคคลภายในเห็นด้วยมากกว่าบุคคลภายนอก มี 3 ข้อ ใน 16 ข้อดังนี้
- 4.8.9 การจัดระบบประชาสัมพันธ์เพื่อเสนอ ข่าวสาร ข้อมูล ความเคลื่อนไหวของมหาวิทยาลัยให้วงการภายนอกได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.41$ และ 4.08)
- 4.8.10 การจัดระบบบริหารบุคคลที่เอื้อให้อาจารย์ ข้าราชการ ได้ทำงานตามความพอใจและความมุ่งหวังของตนเอง ($\bar{x} = 4.01$ และ 3.00)
- 4.8.11 การจัดระบบงานธุรการและงานสนับสนุนวิชาการให้มีคุณภาพ ($\bar{x} = 4.59$ และ 4.29)

ผลการวิจัยในเรื่องนี้กล่าวโดยสรุปโดยส่วนรวมได้ว่า บุคคลภายในที่ไม่มีตำแหน่งบริหาร และที่มีตำแหน่งบริหารส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นต่อเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน ถึงแม้จะมีความคิดเห็นแตกต่างกันบางประเด็นของแต่ละด้านก็ตาม สำหรับบุคคลภายในและบุคคลภายนอกนั้นมีความคิดเห็นต่อเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยค่อนข้างจะแตกต่างกันอยู่มากในหลาย ๆ ประเด็นของแต่ละด้าน จึงสรุปได้ว่าเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม และแสวงหากลวิธีที่จะดำเนินการปรับเปลี่ยนให้บรรลุเป้าประสงค์ใหม่ที่กำหนดขึ้นด้วย

ผลการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และความคิดเห็นของบุคคลภายในและบุคคลภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สรุปได้ดังนี้

1. เป้าประสงค์ด้านการผลิตบัณฑิตในระดับวุฒิ ในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรเน้นบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะบัณฑิตระดับวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี สำหรับการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาเอกนั้นมีผู้เห็นด้วยบ้าง ให้ดำเนินการเฉพาะสาขาที่พร้อมและมีความจำเป็น

2. เป้าประสงค์ด้านลักษณะบัณฑิต ผลการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นด้วย กับการที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะผลิตบัณฑิตที่มีลักษณะเก่งคิด คิดวิพากษ์ คิดวิเคราะห์ เป็นบัณฑิตที่มีวิจาร์ณญาณ (critical thinking) แต่ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของบุคคลภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิบางส่วนเห็นด้วยกับการที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะผลิตบัณฑิตที่มีลักษณะเก่งงาน มีความตั้งใจทำงานสูง เป็นนักปฏิบัติที่ดี อดทน และสู้งาน เป็นลักษณะเด่น และให้เป็นบัณฑิตที่มีลักษณะเก่งคน คือ มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นลักษณะควบรองลงมา

3. เป้าประสงค์ด้านลักษณะงานวิจัย ผลจากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และการศึกษาความคิดเห็นของบุคคลภายใน และบุคคลภายนอกมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ในอนาคตลักษณะงานวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรเป็นวิจัยเพื่อประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติจริง เพื่อแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม มากกว่าลักษณะงานวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่ในวิชาการระดับสูง

4. เป้าประสงค์ด้านลักษณะงานบริการวิชาการแก่ชุมชน ในความคิดเห็นของ
 บุคคลภายใน บุคคลภายนอก ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิ และจากการศึกษาเอกสาร มีความสอด-
 คล้องต้องกันว่า ในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรดำเนินกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชน
 ในลักษณะของการเป็นแหล่งข้อมูลวิชาการ เพื่อเผยแพร่แนวคิดใหม่ ๆ ที่เป็นกลาง และมีข้อมูล
 วิชาการสนับสนุน ซึ่งแนวคิดเหล่านี้จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทางที่ดีขึ้น อันเป็นการ
 กระทำบทบาท "ชั้นนำ" และ "เดือนสติ" สังคม ซึ่งเป็นบทบาทที่สถาบันอุดมศึกษา เช่น จุฬาลง-
 กรณ์มหาวิทยาลัยพึงกระทำเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ก็มีลักษณะกิจกรรมการให้บริการวิชาการ
 อื่น ๆ รองลงมา อาทิเช่น การวางแผน วางระบบ ออกแบบ การให้คำปรึกษาทางวิชาการ
 และวิชาชีพ รวมทั้งกิจกรรมการวิจัย และกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียง

5. เป้าประสงค์ด้านกลุ่มเป้าหมายที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรให้บริการใน
 ความคิดเห็นของบุคคลภายใน บุคคลภายนอก ผู้ทรงคุณวุฒิ และจากการศึกษาเอกสารมีความ
 สอดคล้องต้องกันว่า ในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรนำวิชาความรู้ที่มีอยู่หรือที่จะแสวง
 หามาได้บริหารจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มชาวนา และเกษตรกร ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรส่วนใหญ่
 ของประเทศให้มากที่สุด

6. เป้าประสงค์เกี่ยวกับภารกิจหลัก 4 ประการ จากการศึกษาศึกษาเอกสารและ
 ทศนะของผู้ทรงคุณวุฒิ นั้น เห็นว่าภารกิจด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย และการบริการวิชาการ
 ซึ่งรวมถึงการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมด้วยนั้น เป็นภารกิจซึ่งมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ใน
 อนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรดำเนินภารกิจดังกล่าวนี้ให้ควบคู่กันไป เพราะแต่ละภารกิจ
 นั้นจะส่งเสริมให้การกระทำภารกิจอื่น ๆ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนในความคิดเห็นของบุคคลภายใน
 และบุคคลภายนอกในภาพรวมนั้น เห็นว่าในบรรดาภารกิจ 4 ประการ ในอนาคต จุฬาลงกรณ์-
 ควรดำเนินภารกิจการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุง-
 ศิลปวัฒนธรรม เรียงลดหลั่นกันลงมาตามลำดับ

7. เป้าประสงค์เกี่ยวกับสาขาวิทยาการที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรให้การพัฒนา
 จากการศึกษาศึกษาเอกสาร ทศนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ของบุคคลภายในภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 มีความเห็นสอดคล้องกันว่า สาขาวิทยาการที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรทุ่มเททรัพยากรเพื่อ
 การพัฒนาในอนาคต เป็นกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ วิทยาการสาขาวิศวกรรม
 ศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์การแพทย์ สาธารณสุข และวิทยาศาสตร์สุขภาพ คณิต-

ศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์การแพทย์ สาธารณสุข และวิทยาศาสตร์สุขภาพ คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ และเกษตรกรรม เช่น สัตวแพทย าลา ส่วนสาขาวิทยาการในกลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์นั้น เป็นกลุ่มที่เห็นว่าในอนาคต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรจะทุ่ม เททรัพยากรเพื่อพัฒนาในสัดส่วนที่น้อยกว่าเกือบทุกสาขา ยกเว้นวิทยาการสาขาการบริหารธุรกิจ การบัญชี การตลาด าลา ซึ่งได้รับความคิดเห็นจัด อยู่ในวิทยาการสาขาที่ควรจะทุ่มทรัพยากรเพื่อการพัฒนาในลำดับที่สูงรองลงมาจากวิทยาการ สาขาเกษตรกรรม

8. เป้าประสงค์เกี่ยวกับการดำเนินการด้านต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในอนาคตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะต้องดำเนินการเพื่อรักษาและเพิ่มพูนศักดิ์ศรีของมหา-
วิทยาลัยในฐานะมหาวิทยาลัยชั้นนำทางวิชาการของประเทศ ประเด็นนี้เป็นแนวคิดที่สอดคล้อง กันของบุคคลภายใน บุคคลภายนอก และจากการศึกษาเอกสาร รวมทั้งทัศนระของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ต้องการให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยดำเนินบทบาทในฐานะมหาวิทยาลัยแม่แบบ (Model University) และมหาวิทยาลัยนำ (Leader University) ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะดำเนินการดังกล่าวได้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะต้องมีการดำเนินการในระบบอื่น ๆ ให้มี ประสิทธิภาพด้วยในอนาคต กล่าวคือ การดำเนินการเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่หรือที่หามาได้อย่าง ประหยัดสุด ประโยชน์สูง ซึ่งหมายถึง การใช้ทรัพยากรให้สอดคล้องแนวทางการพัฒนาหา-
วิทยาลัย เพื่อให้มหาวิทยาลัยบรรลุในเป้าประสงค์ที่วางไว้ ในด้านระบบบริหารบุคคล จำเป็น อย่างยิ่งที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการในเรื่องของการจัดระบบบริหารบุคคลที่ ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ต้อง การให้พัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาการสูงขึ้น โดยการร่วมงานกับบุคลากรที่อาวุโส กว่าด้านวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการจัดระบบงานธุรการและงานสนับสนุนวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น จัดระบบบริหารบุคคลให้เอื้อต่อการปลดถ่ายบุคลากรที่ไม่มีประ-
 สิทธิภาพออกจากมหาวิทยาลัยได้ จัดให้มีระบบติดตาม ประเมิน และรายงานผลการทำงาน ของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานในมหาวิทยาลัย จัดระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนให้ ยึดหยุ่นตามความสามารถและผลงานที่ปรากฏ และดำเนินการจัดให้สภามหาวิทยาลัยได้ใช้อำ-
 นาจในการตัดสินใจอย่างจริงจัง และฉับไวแบบคณะกรรมการของบริษัทเอกชน

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งผู้วิจัยได้ เสนอ เป็นข้อ เสนอแนะสำหรับ มหาวิทยาลัย ดังนี้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ในอนาคตมหาวิทยาลัยควรผลิตบัณฑิตในระดับวุฒิ-ปริญญาโทหรือเทียบเท่า รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี และปริญญาเอก ตามลำดับ ในแนวทางดังกล่าว หมายความว่า มหาวิทยาลัยจะต้องเพิ่มจำนวนนิสิตในระดับปริญญาโทขึ้น ซึ่งหมายถึง การระดมทรัพยากรมากขึ้นจากเดิมที่เคยใช้เพื่อการผลิตบัณฑิตในระดับ ปริญญาตรี และหากว่าทรัพยากรที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับยังมีลักษณะเดิม ก็จะไม่เอื้อให้มหาวิทยาลัย มีทรัพยากรเพื่อ เพิ่มการผลิตบัณฑิตระดับ วุฒิปริญญาโทได้ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อ การพัฒนางานวิจัย ในมหาวิทยาลัยด้วย แต่โดยสภาพของความพร้อม และศักยภาพของทรัพยากรบุคคลของมหา-วิทยาลัย นั้นสมควรจะเป็นมหาวิทยาลัยที่ เน้นการผลิตบัณฑิตในระดับบัณฑิตศึกษา เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งหากมหาวิทยาลัยจะ เน้นการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาโทแล้ว ในสภาพทรัพยากรการเงิน ซึ่งจะมีงบประมาณเพื่อการพัฒนาไม่มากนัก มหาวิทยาลัยก็จะต้องลดการผลิตระดับ ปริญญาตรี ลง แล้วนำทรัพยากรไปใช้ในการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาโท ซึ่งแนวทางนี้อาจจะมีอุปสรรค ในการดำเนินการ ด้วยเหตุผลทางการเมืองเกี่ยวกับการที่อุดมศึกษาจะต้องตอบสนองในการ รับนัก เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายให้มากที่สุด เท่าที่จะทำได้ อาจจะทำให้มหาวิทยาลัยไม่สามารถ ลดจำนวนนิสิตระดับปริญญาตรีลง ได้มากนัก ในแนวทางนี้จึง เป็นไปได้ว่ามหาวิทยาลัยจะไม่ลด ภาพรวมของนิสิตระดับปริญญาตรีลง แต่จะ เป็นการลดนิสิตปริญญาตรีในสาขาวิทยาการด้านสังคม ศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (ซึ่งจากผลการวิจัยนี้ พบว่า ในอนาคตมหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญ ในการพัฒนาสาขาวิทยาการดังกล่าวใน ความสำคัญระดับหลัง ๆ) และเพิ่มจำนวนรับนิสิตปริญญา ตรีในสาขาวิทยาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มากขึ้นกว่าที่เคยรับเดิม แต่อย่างไร ก็ตามจำนวนที่เพิ่มขึ้นของนิสิตในกลุ่ม สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คงจะไม่สามารถเพิ่ม ได้เท่าจำนวนนิสิตทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่ลดลงไป ทั้งนี้เพราะต้นทุนการผลิตบัณฑิต แต่ละกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกันมาก ในทัศนะของผู้วิจัยแนวทางที่จะลดนิสิตปริญญาตรีลง และ เพิ่มนิสิตระดับปริญญาโทดังกล่าวมานี้ จึงควรกระทำไปพร้อมกันกับการพยายาม เผยแพร่แนวคิด

ให้ผู้เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยในวงการภายนอกได้รับรู้ว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมิใช่มหาวิทยาลัยเพื่อรองรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทุกคน แต่เป็นมหาวิทยาลัยสำหรับคนบางคนที่มีความสามารถ เข้ามาผ่านกระบวนการที่มีความหมายเพื่อผลิตออกไปเป็นปัญญาชนที่แท้จริง เป็นชนกลุ่มน้อย แต่มีความประพฤติวงการวิชาชีพต่าง ๆ ของประเทศ

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ในอนาคตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยควรมีลักษณะเก่งงาน ส่วนลักษณะเก่งคิด และเก่งคนนั้น เป็นลักษณะรองเป็นส่วนควบในทัศนะของผู้วิจัยนั้นคิดว่า บัณฑิตมหาวิทยาลัยในอนาคตนั้น อย่างน้อยควรมีลักษณะเด่น 2 ประการในตัว โดยมีลักษณะเก่งคิด เป็นลักษณะร่วม เพราะโดยปรัชญาของการอุดมศึกษาแบบมหาวิทยาลัยในอุดมคติ นั้น เป็นลักษณะของชุมชนวิชาเป็นที่รวมของนักคิด ผู้รู้ ผู้เล่นในศาสตร์ทั้งหลาย ที่มาแลกเปลี่ยนถ่ายทอดความคิดกัน ในลักษณะของมหาวิทยาลัยที่มีลักษณะเป็นมหาวิทยาลัยแบบจำกัด รับบัณฑิตเพียงคนเดียว มีคณาจารย์จำนวนมาก มีความรู้ทางการศึกษาสูง อัตราส่วนระหว่างอาจารย์คือนิสิต และปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์คือนิสิต มหาวิทยาลัยแห่งนี้จึงควรเป็นแหล่งถ่ายทอดกระบวนการคิดแบบมีระบบ เพื่อผลิตให้บัณฑิตมีลักษณะเก่งคิด เป็นบัณฑิตที่มีวิจรรณญาณสูง ซึ่งการจะผลิตบัณฑิตที่มีลักษณะเก่งคิดได้นั้น จะต้องมีการเรียนการสอนที่อาจารย์และนิสิตได้ทำโครงการวิชาการที่สนใจร่วมกันอย่างใกล้ชิด จำนวนนิสิตจะต้องมีจำนวนน้อยพอที่อาจารย์จะควบคุมการทำโครงการได้ทั่วถึง ซึ่งแนวทางนี้จะสอดคล้องกับ เป้าประสงค์ในการเพิ่มการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโทดังกล่าวมาแล้ว

1.3 ผลการวิจัยพบว่า ในอนาคตมหาวิทยาลัยควรดำเนินการวิจัยลักษณะประยุกต์ความรู้ เพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาสังคมและชุมชน มากกว่าการวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่ในวิชาการระดับสูง ประกอบกับผลการวิจัยที่พบว่า ในอนาคตมหาวิทยาลัยควรดำเนินกิจกรรมบริการวิชาการในลักษณะเป็นแหล่งข้อมูลวิชาการ เพื่อเผยแพร่แนวคิดใหม่ ๆ เพื่อเปลี่ยนแปลงสังคม กิจกรรมการให้บริการวางแผน วางระบบ ออกแบบ การให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนกิจกรรมการวิจัยและอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียง เช่น วิศวาระห์ ทดสอบ ตรวจสอบ ฯลฯ จากผลการวิจัยทั้งสองนี้เป็นข้อสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยเน้นภารกิจการวิจัยให้มากขึ้นทัดเทียมกับการผลิตบัณฑิต และมุ่งสู่แนวทางการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในอนาคตได้ แม้ว่าผลการวิจัยที่เกี่ยวกับความสำคัญของภารกิจ 4 ประการของมหาวิทยาลัย

ยาลัยจะปรากฏผลว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอนาคตควรเน้นภารกิจผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการแก่สังคมและทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เรียงตามลำดับก็ตาม แต่จากคุณวุฒิ ของอาจารย์ที่มีอยู่ ตลอดจนความต้องการของลักษณะงานบริการวิชาการดังกล่าวมาข้างต้น มหาวิทยาลัยจึงยังต้องพัฒนางานวิจัยในมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเก็บสะสมข้อมูล เพื่อเป็นศูนย์กลางของแหล่งข้อมูล โดยเน้นหนักในลักษณะงานวิจัยที่ประยุกต์ความรู้ เพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาของสังคมและชุมชน ซึ่งมหาวิทยาลัยสามารถจะหารายได้เข้ามาหาวิทยาลัย จากการวิจัยประเภทนี้จากภาคเอกชนและกระทรวง ทบวงกรมอื่น ๆ ได้มาก และยิ่งจะทำให้ วงการภายนอกรู้จักชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย และนึกถึงมหาวิทยาลัยทุกครั้งที่มมีปัญหา ในขณะที่ เดียวกันมหาวิทยาลัยในฐานะสถาบันที่จะผลิตบัณฑิต ก็ไม่ควรจะละเลยการวิจัยเพื่อพัฒนา ความรู้ใหม่ มหาวิทยาลัยจึงควรกันเงินรายได้ที่หามาได้จากการวิจัยประยุกต์ส่วนหนึ่งเป็นกองทุน เพื่อสนับสนุนงานวิจัยที่มีลักษณะสร้างความรู้ใหม่ในวิชาการระดับสูง ซึ่งหาทุนสนับสนุนได้ยาก ในอนาคตต่อไป นอกจากนั้นหากมหาวิทยาลัยเห็นความสำคัญของการวิจัยบริสุทธิ์เพื่อพัฒนา ความรู้ใหม่ในวิชาการระดับสูง และกำหนดเป็นนโยบายที่จะดำเนินการวิจัยประเภทนี้ในส่วน หนึ่งของงานวิจัยในมหาวิทยาลัย ในขณะที่จากผลการวิจัยนี้บุคคลภายนอกไม่ได้ให้ความสำคัญ กับงานวิจัยประเภทนี้ และยังไม่เข้าใจถึงความสำคัญองงานวิจัยบริสุทธิ์ที่มีต่อสังคมและประ- เทศชาติ มหาวิทยาลัยจะต้องเร่งดำเนินการอย่างจริงจัง โดยมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องเผยแพร่ ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความสำคัญ และความจำเป็นของงานวิจัยบริสุทธิ์ให้วงการภายนอกได้รับทราบ สร้างความเข้าใจร่วมกันกับวงการภายนอกให้ได้ เพื่อความรารื่นในการดำเนินการกิจการ วิจัยของมหาวิทยาลัยในอนาคต

1.4 ผลการวิจัยพบว่า ในอนาคตมหาวิทยาลัยควรให้บริการวิชาการแก่กลุ่ม ชาวานาและเกษตรกร องค์การภาครัฐวิสาหกิจ ภาครัฐบาล องค์การภาคเอกชน กรรมการและ ผู้ใช้แรงงาน ตามลำดับ จะเห็นได้ว่ากลุ่มเป้าหมายใหม่ของมหาวิทยาลัยและ เป็นกลุ่มที่ได้รับ ความสำคัญมากในอนาคตคือ กลุ่มชาวานาและเกษตรกร ซึ่งเป็นกลุ่มที่มหาวิทยาลัยในเมือง- หลวงไม่ค่อยได้สัมผัสมากนักมาก่อน เหมือนกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ และได้รับความสนใจจาก มหาวิทยาลัยน้อยมาก ในอนาคตมหาวิทยาลัยคงจะต้องศึกษาความต้องการของกลุ่มชาวานาและ เกษตรกรให้ชัดเจน และศึกษาแนวทางการดำเนินการภายในมหาวิทยาลัยที่เหมาะสม เพื่อนำ

วิชาการที่เหมาะสมกับมหาวิทยาลัย และเหมาะสมกับความต้องการของเขา เพื่ออ่านวยประโยชน์ให้มากที่สุด อันจะเป็นการอ่านวยประโยชน์ต่อประเทศชาติในทางอ้อมด้วย ทั้งนี้มีได้หมายถึง มหาวิทยาลัยจะต้องทุ่ม เททรัพยากร เพื่อ เปิด คณะ เกษตร หรือดำเนินการเช่นมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ เพราะหากทำเช่นนั้นคงจะไม่ประสบผลสำเร็จได้ เพราะระยะเวลาของพัฒนาการและการสั่งสมวิชาความรู้มีน้อยกว่ากันมาก และงบประมาณของมหาวิทยาลัยก็มีไม่พอกับการสนับสนุนด้วย ในกรณีเช่นนี้มหาวิทยาลัยควรจะได้เน้นวิชาการที่มีอยู่เดิม คิดวิธีการประยุกต์วิชาการที่มีอยู่เดิมให้เป็นประโยชน์ต่อชาวไร่ ชาวนา ให้มากที่สุด เช่น วิศวกรรม คณิตศาสตร์ การเรียนการสอนที่เหมาะสมแก่ชาวไร่ ชาวนา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ให้ความรู้ทางกฎหมาย ทางการปกครองที่ชาวนาและเกษตรกรควรทราบ วิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ คิด เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ยังมีสาขาวิชาการอื่น ๆ อีกมากมาย ในมหาวิทยาลัยที่สามารถประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของชาวนาและเกษตรกรได้ ที่สำคัญก็คือ เมื่อสร้างหรือประยุกต์วิชาการที่มุ่งสู่กลุ่ม เป้าหมายหลัก คือ ชาวนา และเกษตรกรแล้ว มหาวิทยาลัยจะมีทางนำไปให้ถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างไร ในสภาพการณ์ที่เป็นมหาวิทยาลัยในเมืองหลวง เช่นนี้ ในทัศนะของผู้วิจัย มหาวิทยาลัยควรจะต้องร่วมมือกับหน่วยราชการอื่น ๆ ในท้องถิ่นที่ได้ทำงานสัมพันธ์กับชาวนาและเกษตรกรมานาน มีความเข้าใจปัญหา ความต้องการ และสภาพความเป็นอยู่ของชาวนาได้ดี หรืออาจร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคก็เป็นแนวทางหนึ่งที่ต้องทำ

1.5 ผลการวิจัยพบว่า ในอนาคตมหาวิทยาลัยควรดำเนินการกิจ 4 ประการ เรียงตามลำดับดังนี้ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม แต่ตามสภาพความเป็นจริงนั้นในอนาคตมหาวิทยาลัยกำหนดทิศทางเพื่อมุ่งสู่มหาวิทยาลัยวิจัยแล้ว ซึ่งในทัศนะของผู้วิจัยและจากผลการวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วก็สนับสนุนแนวคิดการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ในทางปฏิบัติยังปรากฏความขัดแย้งในแนวคิดที่สับสนในหมู่คณาจารย์ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาวิทยาลัยให้บรรลุทิศทางที่กำหนดไว้ เกี่ยวกับผลประโยชน์อันพึงมีพึงได้ที่ไม่เท่าเทียมกันในการปฏิบัติภารกิจดังกล่าว ซึ่งมหาวิทยาลัยจะต้องหาวิถีแก้ไขความเข้าใจเหล่านี้ อย่างน้อยที่สุดต้องพยายามสื่อความคิดให้อาจารย์เข้าใจว่า ในความเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยนั้นภารกิจที่ต้องกระทำควบคู่กันคือ สอน วิจัย และบริการวิชาการแก่สังคม และต้องพยายามให้ผลงานเหล่านี้เป็นตัวกำหนดค่าของผลประโยชน์ตอบแทน

ให้ได้

1.6 ผลการวิจัยพบว่า ในอนาคตมหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการเพื่อรักษา และเพิ่มพูนศักดิ์ศรีของมหาวิทยาลัยในฐานะมหาวิทยาลัยชั้นนำทางวิชาการของประเทศ ซึ่งในประเด็นนี้ในทัศนะของผู้วิจัย เห็นว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะมีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำทางวิชาการได้นั้นก็ขึ้นอยู่กับผลผลิต (output) ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้ง 3 ประการ ซึ่งต้องเอื้อซึ่งกันและกัน กล่าวคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะต้องมีผลงานวิจัย เพื่อสังคม และแสวงหาความรู้ หรือ ข้อมูลของประเทศด้วยกระบวนการศึกษา ค้นคว้า ที่เป็นระบบ จำนวนมากพอที่จะสามารถนำออกให้บริการวิชาการแก่สังคมได้สอดคล้องกับปัญหา และสามารถถ่ายทอดกระบวนการคิดอย่างมีระบบ เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพทางวิชาการสูงออกไปสู่สังคมได้ ซึ่งมหาวิทยาลัยจะมีฐานะดังกล่าวได้จะต้องปรับระบบบริหาร และปรับระบบการดำเนินการในอนาคตอีกมากมาย ดังนี้

1.6.1 มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ หรือที่หามาได้อย่างประหยัดสุด ประโยชน์สูง กล่าวคือ ในสภาพที่ทรัพยากรการเงินและทรัพยากรบุคคล จำกัด มหาวิทยาลัยจะต้องมีแนวทางการทุ่มเททรัพยากรที่ชัดเจน และมีการบริหารงานแบบ "เน้น" ความเด่นให้ชัดเจน ว่าจะเป็นผู้รู้ ผู้เล่นทางด้านไหน แล้วทุ่มทรัพยากรลงไปเฉพาะส่วน ดำเนินการเรื่องการใช้ทรัพยากรประเภทวัสดุ อุปกรณ์ และอาคารสถานที่ร่วมกัน ให้ชัดเจน ลดความเป็นคณะนิยม หรือสถาบันนิยมลง สำหรับทรัพยากรบุคคลของมหาวิทยาลัยนั้น เก่าแก่มาก ย่อมได้รับค่าตอบแทนในรูปของเงินเดือนสูงไปด้วย มหาวิทยาลัยควรจะได้พิจารณาว่าบุคลากรของมหาวิทยาลัยนั้นได้ทำงานคุ้มกับเงินเดือนหรือไม่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยนั้นนอกจากจะเป็นผู้นำทางวิชาการแล้ว ควรเป็นผู้รู้เทคนิคการบริหารงบประมาณที่ได้รับ ตลอดจนรู้จักกลวิธีในการใช้ทรัพยากรการเงินที่มีอยู่อย่างมีแผนมีระบบ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดอีกด้วย

1.6.2 มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการเกี่ยวกับระบบบริหารบุคคลที่สามารถดึงดูดคนดีมีคุณภาพให้อยู่กับมหาวิทยาลัยได้ และให้เอื้อต่อการปลดปล่อยบุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพออกจากมหาวิทยาลัยได้ จัดระบบเงินเดือน และค่าตอบแทนให้ยืดหยุ่นตามความสามารถและผลงานที่ปรากฏ ซึ่งการที่มหาวิทยาลัยจะดำเนินการดังกล่าวนี้ได้ ระบบการประเมินจะต้องมีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับ ดังนั้นจึงควรจัดให้มีระบบการประเมิน ติดตาม

และรายงานผลการทำงานของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานในมหาวิทยาลัย อย่างสม่ำเสมอ และนำผลมาใช้ในการประเมินผลความดีความชอบ ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ และการลงโทษระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมหาวิทยาลัยจะต้องกำหนดเป็นนโยบาย และถือปฏิบัติในเรื่องระบบข้อมูลการทำงานเหล่านี้อย่างเคร่งครัด

1.6.3 มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการเกี่ยวกับระบบบริหารบุคคล ที่ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งในทัศนะของผู้วิจัยนั้นเห็นว่า นอกจากจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือ ลดความเป็นคณะนิยม สถาบันนิยมลงแล้ว ยังจะเป็นการทำให้คณาจารย์ที่มีประสบการณ์ทางวิชาการน้อย ได้ฝึกฝนได้รับการถ่ายทอดจากคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ มีความรู้ ความชำนาญมากกว่า อันเป็นการพัฒนาบุคลากรอีกรูปแบบหนึ่ง และยังคงจะเป็นการรักษาความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ไว้ในมหาวิทยาลัย ไม่สูญเสียไปกับบุคลากรที่เกษียณอายุ หรือ ลาออก อีกด้วย ซึ่งในประเด็นนี้มหาวิทยาลัยควรจะต้องดำเนินการปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเสนอผลงานวิชาการ เพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการที่มีผู้กล่าวกันว่า ไม่เอื้อให้อาจารย์ทำงานร่วมกัน เนื่องจากน้ำหนักในการได้รับการพิจารณาผลงานทางวิชาการจะดีกว่าผลงานที่อาจารย์ทำคนเดียว ในขณะที่เดียวกันอาจารย์ที่ทำงานคนเดียวย่อมไม่สามารถทำโครงการใหญ่ ๆ ได้ และไม่สามารถถ่ายทอดความเชี่ยวชาญไปสู่บุคลากรรุ่นต่อไปได้

1.6.4 มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการจัดระบบงานธุรการ และงานสนับสนุนวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อแบ่งเบาภาระทางงานบริหารของคณาจารย์ และเพื่อช่วยคณาจารย์ในการพัฒนาวิชาการตามหน้าที่ที่พึงมีของอาจารย์ เพื่อมุ่งสู่มหาวิทยาลัยวิจัย โดยมหาวิทยาลัยจะต้องส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรสาย ข และ ค ที่มีอยู่ให้มีคุณภาพ และความสามารถสูงพอที่จะรับภาระงานบริหารแทนอาจารย์ได้ พยายามให้บุคลากรสาย ข และ ค มีโอกาสเจริญก้าวหน้าได้เท่าเทียมกับบุคลากรในส่วนราชการอื่น ๆ สรรหาบุคลากรสาย ข และ ค มาเพิ่มให้มากขึ้น หากไม่มีโอกาสได้อัตราใหม่ อาจขอเปลี่ยนตำแหน่งอาจารย์ที่มีว่างอยู่ไปเป็นตำแหน่งสาย ข หรือ ค ตามความเหมาะสม หรือจัดระบบผู้ช่วยสอน ผู้ช่วยวิจัย โดยใช้นิติลิตปริญญาโทที่จะเพิ่มมากขึ้นมาทำงานพิเศษในส่วนนี้ โดยได้รับค่าตอบแทนตามวุฒิ ดังนี้ เป็นต้น

1.6.5 มหาวิทยาลัยจะต้องทบทวนประสิทธิภาพของสภามหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นองค์กรสูงสุดในการบริหารมหาวิทยาลัย จริงหรือไม่ที่มีการกล่าวว่า อำนาจของสภามหาวิทยาลัยตามขอบเขตของกฎหมายปัจจุบัน สามารถทำให้มหาวิทยาลัยมีการดำเนินงานที่คล่องตัวกว่าปัจจุบันนี้ได้ หากสภามหาวิทยาลัยจะเป็นองค์กรที่ฉับไว (active) และดำเนินบทบาทที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจัง โดยในบางครั้งอาจไม่ต้องรอให้อธิการบดีเสนอ ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นจริง มหาวิทยาลัยคงจะต้องพิจารณาทบทวน ตั้งแต่ องค์ประกอบและสัดส่วนของสมาชิกสภามหาวิทยาลัยประเภทต่าง ๆ นั้นเหมาะสมหรือไม่ ระบบการได้มาซึ่งสมาชิกสภามหาวิทยาลัยโดยการเลือกตั้งจากผู้บริหารมหาวิทยาลัยและอาจารย์ภทยใน กกับการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมหาวิทยาลัย เป็นผู้เลือกนั้น เอื้อให้สภามหาวิทยาลัยได้สมาชิกประเภทใดเข้ามาบ้าง บทบาทของสมาชิกสภามหาวิทยาลัยเหล่านั้นได้อุทิศตน อุทิศความคิด สร้างสรรค์เพื่อมหาวิทยาลัยมากน้อยเพียงใด สมาชิกสภามหาวิทยาลัยที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกนั้น เป็นตัวแทนจากกลุ่มคนภายนอกที่สะท้อนข้อมูล ความต้องการของสังคมภายนอกมาสู่มหาวิทยาลัยได้ทั่วถึงหรือไม่ กิจกรรมหรือระเบียบปฏิบัติบางเรื่องที่น่าเข้าสู่สภามหาวิทยาลัยนั้น มีเรื่องใดบ้างที่ควรเป็นการตัดสินใจได้ในระดับอธิการบดี ก็ควรมอบให้อธิการบดีไป เหล่านี้เป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยควรจะดำเนินการทบทวน และปรับปรุงแก้ไขโดยเร่งด่วน ทั้งนี้โดยยึดหลักการที่ว่า สภามหาวิทยาลัยนั้นจะต้องเป็นองค์กรระดับนโยบาย สามารถดำเนินการให้มหาวิทยาลัยมีอิสระและคล่องตัวในการดำเนินงานภายใน และสามารถประสาน เชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคมภายนอกที่แวดล้อมมหาวิทยาลัยอยู่

1.6.6 ระบบการได้มาซึ่งผู้บริหารระดับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย โดยการสรรหา เลือกตั้ง เป็นระบบที่กล่าวกันว่า ไม่ทำให้ได้บุคคลที่มีความสามารถในการเป็นผู้นำทางวิชาการสูงมาเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นองค์กรวิชาการ ในขณะที่เดียวกันจากการวิจัยนี้ บุคคลภายในมหาวิทยาลัยยังไม่ยอมรับการแต่งตั้งผู้บริหารที่เป็นมืออาชีพและได้ใช้ความสามารถในวิชาการด้านต่าง ๆ มาประกอบอาชีพจนประสบความสำเร็จมาเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยดังนั้นมหาวิทยาลัยควรจะดำเนินการปรับเปลี่ยนระบบการสรรหา เลือกตั้งผู้บริหารให้มีเกณฑ์หรือกลวิธี ได้ผู้มีความสามารถทางวิชาการ และการบริหารมาเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย ลดปัญหาความขัดแย้งอันเกิดมาจากกระบวนการหาเสียง ของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่มุ่งหวัง เป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยลงให้ได้

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ในระบบของความ เป็นมหาวิทยาลัยนั้น เมื่อมหาวิทยาลัย ได้รับตัวบ่อนที่คุณภาพดีมาก ระบบย่อยของการผลิตภายในบ่อพร้อมทั้งระบบ การบริหารบุคคล การเงินการงบประมาณ ระบบการเมืองในมหาวิทยาลัย ฯลฯ ย่อมจะมีผลถึงความด้อยคุณภาพ ในผลผลิตของมหาวิทยาลัยที่ออกไปสู่ภายนอก ซึ่งเป็นผลให้ภายนอกกวาดภาพพจน์ของมหาวิทยาลัยไปตามผลผลิตนั้น ในการดำเนินการพัฒนาวิทยาลัยในอุดมคติที่แท้จริงนั้นจึงกระทบต่อการ ปรับปรุงระบบบริหารบุคคล ระบบการเงินการงบประมาณ ระบบบริหารงานวิชาการ รวมถึง ระบบการเมืองในมหาวิทยาลัย ซึ่งระบบ เหล่านี้ของมหาวิทยาลัย เป็นสิ่งที่ภายนอกมองว่ายังไม่ มีประสิทธิภาพ และภายในมหาวิทยาลัยเองส่วนใหญ่ก็ไม่ได้สนใจหรือรับรู้ รับทราบว่าภายนอกนั้นมองมหาวิทยาลัยอย่างไร ด้วยสภาพข้อจำกัดนานาประการในปัจจุบันทำให้มหาวิทยาลัย ต้องคำนึงถึงการปรับ เปลี่ยน เป้าประสงค์และระบบการดำเนินการภายใน ซึ่งมหาวิทยาลัยควร จะต้องพิจารณาทบทวนสถานการณ์ภาพของมหาวิทยาลัย ในฐานะที่เป็นกรมหนึ่งของระบบราชการ มี สถานมหาวิทยาลัย เป็นองค์กรบริหารสูงสุด มีพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยให้อำนาจรองรับ ตามกฎหมายนั้น มหาวิทยาลัยจะดำเนินการปรับ เปลี่ยนระบบการบริหารภายในดังกล่าวได้หรือไม่ ระบบเหล่านี้มีเครือข่ายที่เชื่อมโยง ประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกทั้งที่มีฐานะ เป็น หน่วยควบคุมมหาวิทยาลัยในทางตรงและทางอ้อม และหน่วยราชการอื่น ๆ หลายหน่วยงาน หากมีการปรับ เปลี่ยนย่อม เกิดผลกระทบซึ่งกันและกัน มีปัญหาอุปสรรคย่อมตามมา การที่มหาวิทยาลัยจะดำเนินการออกจากระบบราชการ เพื่อให้การดำเนินการภายในปราศจากกรอบของ ระบบระเบียบทางราชการ มีความคล่องตัวสูง มีอิสระในการดำเนินการบริหารบุคคล และ บริหารการเงิน จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ นั้น คงจะเป็นไปได้ยาก เพราะจากผลการวิจัยนี้ ประชากรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับประเด็นนี้น้อยมาก มีแต่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยระดับสูงเท่านั้นที่ เห็นด้วย ซึ่งหากมหาวิทยาลัยยังยืนยันแนวความคิดนี้ มหาวิทยาลัยควร เริ่มต้นแสวงหาแนวร่วม ทางความคิดจากบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยซึ่งจะเป็นพลังสำคัญ ระบบการสื่อสารความคิด จากกลุ่มนักคิด หรือกลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัยไปสู่บุคลากรระดับล่าง ๆ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จะช่วยสื่อสารข้อมูลให้บุคลากรระดับล่าง ๆ ตระหนักถึงสภาพปัจจุบันที่เป็นปัญหาและข้อจำกัดของการพัฒนาวิทยาลัย และความจำเป็นในการปรับ เปลี่ยนระบบบริหารภายในให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แนวทางการ เป็นมหาวิทยาลัยพึ่งตนเอง โดยหลักการแล้วการที่มหาวิทยาลัย สามารถลดการพึ่งพาทรัพยากรจากรัฐ และพึ่งตนเองได้มากเท่าใด มหาวิทยาลัยก็จะเป็นอิสระ

ในการบริหารและการดำเนินงานภายในมากเท่านั้น ซึ่งในกรณีนี้มหาวิทยาลัยควรจะต้องดำเนินการสื่อสารข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ให้เข้าใจในหลักการของมหาวิทยาลัยของตนเอง ซึ่งหมายถึงการที่มหาวิทยาลัยต้องมีทรัพย์สินของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นที่ดินหรือสิ่งหาริมทรัพย์อื่น ๆ และดำเนินการหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย เพื่อสนับสนุนการศึกษา ทั้งนี้รวมถึงการเก็บค่าเล่าเรียนให้คุ้มกับการลงทุนในการจัดการศึกษาเพื่อบัณฑิต และการระดมทุนจากแหล่งทุนภายนอกอื่น ๆ โดยใช้ทรัพย์สินทางปัญญาด้วย ซึ่งในประเด็นหลังนี้จะทำให้มหาวิทยาลัยได้สัมผัสกับสังคมภายนอกมากขึ้น และจะเริ่มตระหนักถึงความต้องการจากวงการภายนอกที่มีต่อมหาวิทยาลัย ซึ่งแต่เดิมนั้นมหาวิทยาลัยดำเนินการโดยไม่รับรู้ถึงความรู้สึกของวงการภายนอก เป็นการบริหารภายใน ระบบการเมืองก็เป็นการเมืองของบุคคลภายในมหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัย เป็นสภาที่มีบุคลากรภายนอกก็จริง แต่ก็เป็นศิษย์เก่าและไม่ได้เป็นตัวแทนของบุคคลอาชีพต่าง ๆ อย่างแท้จริง ผลการวิจัยนี้พบว่ามหาวิทยาลัยยังไม่ยอมรับการประเมินความสำเร็จและความล้มเหลวของมหาวิทยาลัยจากวงการภายนอก ซึ่งในอนาคตข้างหน้าหลักการของมหาวิทยาลัยของตนเองมิใช่เพียงรัฐดังกล่าวก่อน จะทำให้มหาวิทยาลัยจะต้องรับความรู้สึกจากวงการภายนอกมากขึ้น โดยมหาวิทยาลัยจะต้องสร้างกลไกในเรื่องของระบบข้อมูล ระบบการประเมินให้ภายในได้รับรู้ รับทราบ แรงผลักดันจากภายนอก ซึ่งจะมีผลต่อการปรับปรุงมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

- 2.1 ควรศึกษาความคิดเห็นของบุคคลภายนอกกลุ่มอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เฉพาะศิษย์เก่าของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในความคิดเห็นที่มีต่อเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2.2 ควรศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในทัศนะของบุคคลภายนอกกลุ่มอาชีพต่าง ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มชาวนาและเกษตรกร
- 2.3 ควรศึกษาเจาะลึกในเป้าประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแต่ละด้าน คือ ด้านการผลิตบัณฑิตในระดับวุฒิ ด้านลักษณะงานวิจัย ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ตลอดจนด้านการดำเนินการบริหารมหาวิทยาลัยในระบบต่าง ๆ